

W dniach 24-25 maja 2016 r. w pięknej miejscowości Tatraska Lomnica, w ramach XX Dni Archiwalnych na Słowacji, odbędzie międzynarodowa sesja naukowa pod hasłem „Bitwa pod Mohaczem – wydarzenie przełomowe w dziejach Europy Środkowej (w 490 rocznicę)”. Jest ona zorganizowana w ramach szerszego projektu badawczego, realizowanego wspólnie przez cztery stowarzyszenia archiwalne: Stowarzyszenie Słowackich Archiwistów, Węgierskie Stowarzyszenie Archiwistów, Polskie Towarzystwo Archiwalne oraz Czeskie Stowarzyszenie Archiwalne.

Bitwa pod Mohaczem, do której doszło 29 sierpnia 1526 r., stała się wyraźnym punktem zwrotnym w dziejach politycznych, gospodarczych, wojskowych oraz kulturalnych ziem należących dziś państw Grupy Wyszehradzkiej oraz terenów z nimi graniczących.

Zaproponowany przez słowackich archiwistów projekt badawczy jest (według organizatorów) pierwszą międzynarodową próbą przebadania okupacji osmańskiej i skutków zderzenia dwóch kultur - chrześcijańskiej oraz islamskiej - z punktu widzenia archiwalno-historycznego.

W ogłoszonym już programie konferencji zaplanowano 14 referatów. Obrady otworzy wystąpienie dr. Vladimira Segeša z Wojskowego Instytutu Historycznego w Bratysławie pt. „Bitwa pod Mohaczem i jej odbicie w ówczesnych źródłach oraz w dzisiejszej historiografii”. Następnie dr György Rácz zaprezentuje „Badania dotyczące Mohacza w ostatnich latach na Węgrzech”, po którym znajdą się dwa wystąpienia polskie: Macieja Jasińskiego – „Bitwa pod Mohaczem w polskich relacjach” oraz dr Anny Krzemińskiej z Centrum Informacji Naukowej, Biblioteki i Archiwum Instytutu Farmakologii Polskiej Akademii Nauk – „Bitwa pod Mohaczem w dokumentach małopolskich”. Po dyskusji oraz przerwie, obrady zostaną wznowione wystąpieniem dr. György Laczlavika z Narodowego Archiwum Węgierskiego pt. „Punkt zwrotny? Co się zmieniło w dwóch dziesięcioleciach po bitwie pod Mohaczem w Królestwie Węgierskim?”. Po nim głos zabierze dr Willibald Rosner z Dolnoaustriackiego Krajowego Archiwum w St. Pölten z wystąpieniem pt. „Dolna Austria w dziesięciolecie po bitwie pod Mohaczem”. Następnie dr. Marek Durčanský z Instytutu Historii i Archiwum Uniwersytetu Karola w Pradze przedstawi referat pt. „Bitwa pod Mohaczem a czeskie miasta w latach 20-tych XVI wieku”. Pierwszy dzień obrad zakończy dr Miloslava Bodnárová z Katedry Filozofii Uniwersytetu w Prešovie prezentacją pt. „Obraz bitwy pod Mohaczem w życiu wschodniosłowackich miast królewskich”.

Drugi dzień obrad otworzy referat dr. Jana Lukačka z Uniwersytetu w Bratysławie pt. „Pierwsze płądrowanie wojsk osmańskich na południowo-zachodniej Słowacji, jako wynik porażki węgierskiej armii koronnej pod Mohaczem (1529)”. Po nim wystąpi dr Vladimír Rábik z Uniwersytetu w Trnawie z tematem „Narracja dokumentów o bitwie pod Mohaczem jako źródło historyczne. (Na przykładzie darowizny Alexeja Turza dla dóbr Bojnice z 1527 roku)”. Z kolei dr Miroslav Martynický z Archiwum Państwowego w Žilinie przedstawi „Źródła do wojskowo-politycznego rozwoju na ziemiach włości trenczyńskich w okresie po Mohaczu (1526-1541-1571)”. Po przerwie przewidziano wystąpienie dr Henriety Žažovej z Muzeum Miejskiego w Pezinku z tematem „Konsekwencje bitwy pod Mohaczem dla zakonów premonstratenskich na Słowacji”, po którym z kolei głos ma zabrać dr Viera Obuchova z

Wpisany przez Ivo Łaborewicz

poniedziałek, 18 kwietnia 2016 20:35 - Poprawiony poniedziałek, 18 kwietnia 2016 20:46

Miejskiego Urzędu Ochrony Zabytków w Bratysławie, prezentując referat na temat „Bitwa pod Mohaczem a jej konsekwencje na rozwój urbanistyczny Bratysławy”. Po każdym bloku tematycznym, składającym się z czterech wystąpień, przewidziano dyskusję.

Jak widać nawet ten bogaty i różnorodny program nie wyczerpuje zagadnienia, ale rezultaty konferencji mogą stać się dobrą podstawą do kolejnych badań w tej dziedzinie, w które w większym stopniu winny zaangażować się polskie archiwa państwowe, zwłaszcza małopolskie i mazowieckie. Na pewno dobra okazja po temu nadarzy się za 10 lat, gdy będziemy obchodzić okrągłą 500-rocznicę bitwy, której odwrotny wynik sprawiłby, iż obecna Europa wyglądała by zupełnie inaczej.

Więcej: [Medzinárodná vedecká konferencia na tému: Bitka pri Moháči](#)

CESARCH: [Bitka pri Moháči](#) – historický medzník v dejinách strednej Európy (490. výročie)

oprac. Ivo Łaborewicz
AP Oddział w Jeleniej Górze

Bitka pri Moháči – historický medzník v dejinách strednej Európy (490. výročie)